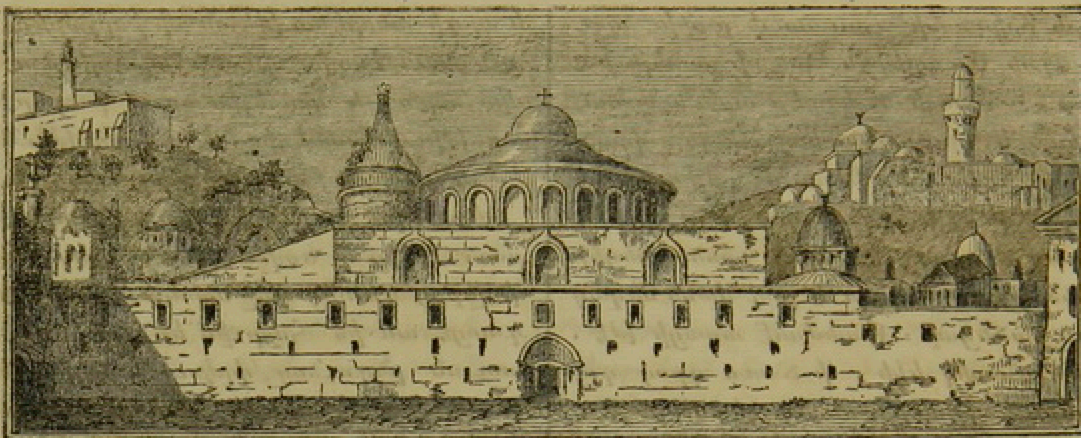

ՍԻՈՆ

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 11.

ԱՄՍԱԳԻՐ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30
1874.

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՄԱՐԳԱՐԷԱԿԱՆ ՅԱՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԱՑ(*)

Նա՛ւ ձայնէ նա, թէ եկն նա յաշխարհ քարոզել զճշմարտութիւն Աստուծոյ, աւետարանել զարդարութիւն վասն փրկութեան մարդկան, զանկատարութիւն և զանքաւականութիւն զոհից և պատարագաց Հրէից, ըստ այնմ թէ. «Յոգում արարեր դու տէր Աստուած իմ զսքանչելիս քո, և խորհրդոց քոց ոչ ոք է, որ նմանիցի քեզ։ Պատմեցի և խօսեցայ, և բազմացան եղեն քան զթիւս. ընդ զոհս և ընդ պատարագս ոչ հաճեցար. ականջս հաստատեցեր ինձ, ողջակէզս և ընդ վասն մեղաց ոչ խնդրեցեր։ Յայնժամ ասացի թէ, ահաւասիկ գամ ես, 'ի գլուխ գրոց գրեալ է վասն իմ։ Առնել զկամս քո Աստուած իմ կամեցայ. և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ։ Աւետարանեցի զարդարութիւն քո յեկեղեցիս մեծս, ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն։ Տէր դու գիտացեր, զի զարդարութիւն քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում, զճշմարտութիւն քո և զփրկութիւն քո։ Ասացի և ոչ թագուցի զողորմութիւն քո և զճշմարտութիւն քո 'ի ժողովրդենէ մեծ է»։ Սաղ. Լ, Ի. 7_13։

Եւ՛ս այս մարգարէութիւն էր վա-

(*) Շարունակութիւն. տես թիւ 10։

digitised by A.R.A.R.@

որն Քրիստոսի՝ հաւատոյ բանիւ սըրբազան Աւագելոյն Պօղոսի յասելն նորա. «Քանզի ոչ կարէք արիւն նախազայն և ցլուց բառնալ զմեղս. վասն որոյ 'ի մտանել իւրում յաշխարհ ասէ. զոհս և զպատարագս ոչ կամեցար, բայց զմարմին հաստատեցեր ինձ. ընդ ողջակէզս և ընդ վասն մեղաց ոչ հաճեցար: Յայնժամ ասացի թէ. Ահաւասիկ եկի, 'ի ձեռս գրոց գըրեալ է վասն իմ առնել զկամս քո Աստուած: Վերագոյն ասէ. թէ ընդ զոհս, ընդ պատարագս և ընդ ողջակէզս և ընդ վասն մեղացն ոչ հաճեցար, և ոչ կամեցար, որ ըստ օրինացն մատչէին: Ապա ասէ, ահաւասիկ գամ առնել զկամս քո Աստուած, մերժէ զառաջինըն, զի զերկրորդն հաստատեսցէ: Որով կամօք և մեք սրբեցաք 'ի ձեռն պատարագի մարմնոյ Յիսուսի Քրիստոսի միանգամ: Եւ ամենայն քահանայապետ կայ հանապազորդ 'ի պաշտաման, և զնոյն պատարագս մատուցանէ բազում անգամ, որք ոչ երբէք կարօղք են բառնալ զմեղս: Իսկ սա զմի վասն մեղաց մատոյց պատարագ, և մշտնջենաւոր նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ»: Եբր. Ժ. 4–12:

Երկրորդ՝ ընտրութիւն Տեառն մերոյ 'ի միջոյ ազգայն Հրէից առ 'ի լինել փրկիչ և Թագաւոր Իսրայէլի. Կանխաւ գուշակեալ է 'ի Դաւթայ խորհրդաւոր նշանօք առ գէմս իւր, ըստ այնմ թէ. «Ի Տեառնէ է օծութիւն որդոյն Իսրայէլի Թագաւորին մերոյ. Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս քո, և ասացեր. Եդից զօնութիւն իմ 'ի վերայ հզօրին, և բարձր արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդենէ իմմէ: Գտի զԴաւիթ ծառայ իմ և իւղով սրբով իմով օծի զնա: Ձեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ զօրացուցէ զնա: Մի մի վիցէ նմա թշնամին, և որդի անօրէնութեան մի չարչարեսցէ զնա: Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա. և զատելիս նորա 'ի պարտութիւն մատնեցից: Ճշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն իմ ընդ նմա, և յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նորա: Եդից 'ի ծովու զձեռն նորա, և 'ի վերայ գետոց զաջ նորա: Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու, Աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ: Ես անդրանիկ արարից զնա և բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի: Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն իմ, և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա: Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից զզաւակ նորա, և զաթոռ նորա որպէս զաւուրս երկնից»: Սաղ. ԼԸ. 19–30:

Քրիստոս կոչի անդրանիկ ամենայն արարածոց եւ Թագաւոր Թագաւորաց, ըստ այնմ թէ. «Որ է պատկեր աներևութին Աստուծոյ. Եւ անդրանիկ ամենայն արարածոց: Զի նովաւ հաստատեցաւ ամենայն ինչ, որ ինչ յերկինս, և որ ինչ յերկրի, որք երևելին, և որք ոչ երևելին, եթէ աթոռք, եթէ տէրութիւնք, եթէ պետութիւնք, եթէ իշխանութիւնք, ամենայն ինչ նովաւ և 'ի նոյն հաստատեցաւ»: Կող. Ա. 15–16:

Եւ 'ի Յայտնութեան Յովհաննուսի. «Եւ ունէր 'ի վերայ պատմուճանի իւրոյ և 'ի վերայ անդամոց իւրոց գիր գրեալ. Թագաւոր թագաւորաց եւ Տէր տերանց»: ԺԹ. 16:

Ըստ այսմ է տեսանել եւ 'ի բան Սրբազան Պօսուէի հօրն, յասելն նորա թէ. «Աստուածային ընտրութիւն յայլ ինչ գերագոյն քան զոր թըւին 'ի վերին երեսս հայեցուցանէ ըզմեզ: Յ[illegible]ս խոստացեալն անդ ուրեմն Մեսիայն իբրեւ որդի Աբրահամու, հանդերձեալ էր լինել և որդի

digitised by A.R.A.R.@

Դաւթի եւ Թագաւորայն Յուդայ։ Խոստումն Աստուծոյ առ Դաւիթ՝ եթէ աթոռ նորա կացցէ յաւիտեան, ՚ի Մեսիայն ունէր զկատարումն եւ յանվախճան թագաւորութիւն նորա։ Սողոմոն՝ որ ընտրեցաւ պայազատել զնա՝ օրինակէ զՄեսիայն. վասն որոյ և ասաց Աստուած զնմանէ. «Ես եղէց նմա Հայր, և նա եղիցի ինձ յորդի»։ Եւ յայտ է՝ զի ոչ ուրեք խօսեցաւ Աստուած այսպէս զումեքէ ՚ի թագաւորաց կամ՝ ՚ի մարդկանէ։

Այսպէս ՚ի վեր քան զամենայն ժամանակս առ Դաւթիւ եւ որդւովք նորա յայտնի լինէր խորհուրդ գալստեան Մեսիային հրաշալի մարգարէութեամբք, որքան զարգանային պայծառ եւ լուսաւոր էին»։ Վէպք ազգաց Ա. հատոր, երես 316։

Երրորդ՝ երգէն մանկանց ՚ի տաճարին՝ յորժամ Քրիստոս, թագաւորն փառաց, մտանէր յԵրուսաղէմ, նախաձայնէ Դաւիթ ՚ի Սաղմոսի իւրում, ըստ այսմ թէ. «Այօր է զոր արար Տէր. Եկայք ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի սմա։ Ո՛ Տէր փրկեա՛, ո՛ Տէր յաջողեա՛. օրհնեալ՝ որ գալոց ես յանուն Տեառն, և օրհնեցաք զքեզ ՚ի տանէ Տեառն։ Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ս բախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ»։ Սաղ. ճժէ. 24–27։

Դարձեալ՝ «Համբարձաւ մեծվայելչութիւն քո ՚ի վերոյ քան զերկինս։ Ի բերանոյ մանկանց տղայոց և ստնդիաց հաստատեցեր զօրհնութիւն»։ Սաղ. Ը. 2։

Ըստ այսմ է տեսանել և ՚ի Մատ. ՚ի գլ. ԻԱ. համ. 9. ուր ասի. «Եւ ժողովուրդքն որք առաջի և զկնի երթային, աղաղակէին և ասէին՝ Օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի. Օրհնեալ որ գայ յանուն Տեառն, օրհնութիւն ՚ի բարձունս»։

Դարձեալ, «Իբրեւ տեսին Քահանայապետքն և Դպիրքն զսքանչելիսն՝ զոր արար, և զմանկունսն՝ որք աղաղակէին ՚ի տաճարին եւ ասէին, Ովսաննայ. օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի, բարկացան»։ ԻԱ. 15։

Եւ ՚ի նոյն գլուխ ճժէ. համ. 22. Դաւիթ կոչէ զՔրիստոս «Վէմն, զոր անարգեցին շինողքն, նա՝ ասէ, եղեւ գլուխ անկեան»։ Քանզի մարգարէութք և առաջնորդք Հրէից, որք պարտ էին լինել շինողք եկեղեցւոյն, որոյ վէմն էր Քրիստոս, անարգեցին։ Սմին աղագաւ նա ինքն Քրիստոս տէրն մեր զայս բան ՚ի դէմս ածէ նոցա ասելով. «Չիցէ՞ երբէք ընթերցեալ ձեր ՚ի գիրս. Վէմն՝ զոր անարգեցին շինողքն նա եղեւ գլուխ անկեան. ՚ի Տեառնէ եղեւ այս, և է սքանչելի յաչս մեր»։ Մատթ. ԻԱ. 42։

Ըստ այսմ է եւ յԵփեսացւոց ՚ի գլ. Բ. համ. 20–22, ուր ասի. «Շինեալք ՚ի վերայ հիման Առաքելոց և Մարգարէից։ Որոյ է գլուխ անկեանն Յիսուս Քրիստոս։ Յորում ամենայն շինուածն յօդեալ և պատշաճեալ աճէ ՚ի տաճար սուրբ տերամբ։ Յորում և դուք ընդ նմին շինիք ՚ի բնակութիւն Աստուծոյ Հոգւովն»։

Եւ ՚ի յԱռաջին Կաթուղիկէայց ասէ. «Քանզի կայ խօսք ՚ի գիրս. Թէ ահաւասիկ դնեմ ՚ի Սիոն վէմ ընտիր, գլուխ անկեան պատուական, և որ ՚ի նա հաւատասցէ, մի ամաչեսցէ։ Ձեզ այսուհետեւ հաւատացելոց վէմ պատուական. իսկ անհաւատից, վէմ՝ զոր անարգեցին շինողքն, նա եղեւ գլուխ անկեան։ Եւ վէմ գլորման և վէմ գայթակղութեան նոցա, որք գայթակղին ապստամբեալքն ՚ի Բանէն՝ յոր և եդանն»։ Բ. 6–8։

Չորրորդ՝ նախաձայնէ Դաւիթ նա

digitised by A.R.A.R.@

և վասն չարչարանաց Տեառն 'ի ձեռն իշխանաց և ժողովրդոցն Հրէից, ըստ այնմ թէ. «Ընդէր խռովեցան հեթանոսք, և ժողովուրդ խորհեցան 'ի սնոտիս։ Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի, և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին վասն Տեառն և վասն օծելոյ նորա»։ Սաղ. Բ. 1–2։

Ըստ այսմ է և 'ի Գործս առաքելոյ 'ի գլ. Դ. հմ. 26–27. ուր ասի. «Որ 'ի բերանոյ Հօր մերոյ Դաւթի ծառայի քո 'ի ձեռն Հոգւոյն Սրբոյ ասացեր. Զմէ՞ խորհեցան հեթանոսք և ժողովուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս։ Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի, և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին վասն Տեառն և վասն օծելոյ նորա»։ Ժողովեցան արդարեւ 'ի քաղաքիս յայսմիկ 'ի վերայ սրբոյ Որդւոյ քոյ Յիսուսի, զոր օծեալն Հերովդէս և Պոնտոս Պիղատոս ազգաւք և ժողովրդովք Իսրայէլի»։

Հինգերորդ՝ գուշակէ Դաւիթ անգութ թշնամանս, անտանելի չարչարանս և մահ, զոր կրեաց Յիսուս 'ի Հրէից, ըստ այնմ թէ. «Շուրջ եղեն զինեալ շունք բազումք, և ժողովք չարաց պաշարեցին զիս։ Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և թուեցին զամենայն ոսկերս իմ. նոքա հայեցան եւ տեսին զիս։ Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց, և 'ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին»։ Սաղ. ԻԱ. 16–18։

Դարձեալ, «Եառուն 'ի՞ կերակուր ինձ լեղի, և 'ի ծարաւս իմ արբուցին ինձ քացախ»։ Սաղ. ԿԸ. 23։ Եւ եւս, «Աստուած իմ, Աստուած իմ, նայեա առ իս, ընդէր թողեր զիս»։ ԻԱ. 1։

Այս ամենայն կատարեցան 'ի Քրիստոս 'ի ժամ Զարչարանաց եւ 'ի Խաչելութեան իւրում, զորոց 'ի յԱւետարանսն նկարագրեալ է ամենայն. տես 'ի Մատթ. Իվ. 1–46։ Ի Մարկոս ԺԵ. 1–35։ Ի Ղուկ. ԻԴ. 1–46. և 'ի Յովհ. ԺԹ. 1–30։

Վեցերորդ՝ գուշակէ Դաւիթ նաև դյարութենէ Տեառն, ըստ այնմ թէ. «Զի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս, և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն։ Ցուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց. լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց 'ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քոյ մինչ խսպառ»։ Սաղ. ԺԵ. 10–11։ Եւ այս իսկապէս կատարեցաւ 'ի Քրիստոս. զի որպէս յայտ է, զինի երից աւուրց յարեաւ նա 'ի մեռելոց, և մարմին նորա ոչ եռեաց ապականութիւն, ըստ այնմ թէ. «Յառաջագոյն ծանուցեալ խօսեցաւ վասն յարութեան Քրիստոսի. զի ոչ թողաւ զոգի նորա 'ի դժոխս, և ոչ մարմին նորա եռեաց ապականութիւն»։ Գործ. Բ. 31։

Դարձեալ 'ի նոյն ասի, «Զի զնոյն Աստուած կատարեաց առ մեզ որդիս նոցա յարուցեալ զՅիսուս. որպէս և 'ի Սաղմոսին գրեալ է յերկրորդում. «Որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ»։ Եւ զի յարոյց զնա 'ի մեռելոց, և ոչ եւս դառնալոց է յապականութիւն։ Այսպէս ասէ. «Եմէ տայց ձեզ զսրբութիւնսն Դաւթի զհաւատարիմս». քանզի և 'ի միւսումն ասէ, «Ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն»։ Այլ Դաւիթ յազգի անդ իւրում պաշտեաց, և 'ի կամս Աստուծոյ ննջեաց, եւ յաւելաւ առ հարս իւր. եւ եռեաց զապականութիւն։ «Բայց զոր Աստուածն յարոյց ոչ եռեաց ապականութիւն»։ Գ. 33–37։ Եւ 'ի Կորնթացիսն ասէ, «Զի ես ձեզ զնոյն նախ աւանդեցի. զոր և ես ընկալայ. թէ և Քրիստոս մեռաւ վասն մեղաց՝ մերոց ըստ գրոց։ Եւ զի թաղեցաւ, և թէ յարեաւ յաւուրս երրորդի ըստ գրոց. Գ. 3–4։

digitised by A.R.A.R.@

Եօթնեւրորդ՝ նաեւ գուշակէ Դաւիթ զՀամբարձումն Քրիստոսի յերկինս. զնստիլն ընդ աջմէ Հօր, զերկնային Թագաւորութիւն նորա, և լինիլն քահանայապետ ըստ կարգին Մելքիսեդեկի. ըստ այնմ՝ թէ. «Լեառն ընդ որ հաճեցաւ Աստուած բնակիլ ՚ի նմա. քանզի և Տէր իսկ բնակեսցի ՚ի նմա իսպառ: Կառք Աստուծոյ բիւրապատիկք՝ հազարք ուղղիչք, եւ Տէր ՚ի նոսա ՚ի Սինէ սրբութեան իւրոյ: Ել ՚ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն: Էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս, և ետ որդւոց մարդկան. քանզի թերահաւատից եւս բնակեալ եղիցին ՚ի նմա»: Սաղմոս ԿԷ. 16_18.

Ահա այս է յայտնի նկարագիր Քրիստոսի Փրկչին մերոյ, և ՚ի համբառնալն յերկինս գերեաց զիշխանութիւն սատանայի, և ետ պարգեւս որդւոց մարդկան զշնորհս Հոգւոյն Սրբոյ, ըստ այնմ՝ թէ. «Այլ իւրաքանչիւր ումեք ՚ի մէնջ տուեալ է շնորհս ըստ չափու պարգեւացն Քրիստոսի. վասն որոյ ասէ, «Ել ՚ի բարձունս գերեաց զգերութիւն, եւ ետ պարգեւս որդւոց մարդկան»: Եփես. Դ. 7_8.

Եւ ՚ի Կողոսացիսն ասէ. «Մերկեաց զիշխանութիւնս եւ զպետութիւնս, յայտ յանդիման խայտառակեաց նշաւակեալ զնոսա յանձին իւրում՝ ՚ի յաղթութեան իւրում»: Եփես. Բ. 15:

Դարձեալ ՚ի հարիւրիններորդում Սաղմոսի ասի. «Ասաց Տէր ցՏէր իմ՝ նիստ ընդ աջմէ իմմէ մինչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց: Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ՚ի Սիօնէ. և տիրեսցես դու ՚ի մէջ թշնամեաց քոց: Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան ՚ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ: Երդուաւ Տէր և ոչ եւս զղջասցի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, և Տէր ընդ աջմէ քումմէ»:

Այս մարգարէութիւն ամենայն իսկ հաստատի թէ վասն Քրիստոսի ասէ Դաւիթ. «Ասաց Տէր ցՏէր իմ», և այլն. ըստ այնմ՝ թէ, «Եւ ՚ի ժողովիլ փարիսեցւոցն եհարց զնոսա Յիսուս և ասէ. Զինչ թուի ձեզ վասն Քրիստոսի, ո՞յր որդի է. ասեն ցնա՝ Դաւթի: Ասէ ցնոսա Յիսուս, Իսկ զիա՞րդ Դաւիթ հոգւովն կոչէ Տէր և ասէ. «Ասաց Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց»: Մատթ. ԻԱ. 41_44. Ըստ այսմ՝ է և ՚ի Գործս առաքելոց, ուր ասէ, «Զի ոչ եթէ Դաւիթ ել յերկինս. ասէ իսկ ինքն՝ Ասաց Տէր ցՏէր իմ», և այլն որ զկնի: Բ. 34_35.

Եւ յԵփրայեցիսն ասի. «Նոյնպէս և Քրիստոս ոչ եթէ անձին ինձ շուք եդ լինել քահանայապետ, այլ որ խօսեցաւ ընդ նմա թէ՝ Որդի իմ ես դու. ես այսօր ծնայ զքեզ»: Որպէս և ՚ի միւսումն ասէ, «Դու ես քահանայ ըստ կարգին Մելքիսեդեկի»: Ե. 5-6. Դարձեալ ՚ի նոյնում ասէ, «Եւ եւս առաւել յայտ է, թէ ըստ նմանութեան Մելքիսեդեկի յառնիցէ այլ քահանայ: Որ ոչ ըստ մարմնաւոր պատուիրանին եղեւ, այլ ըստ զօրութեան կենացն անվախճանից: Քանզի վկայեցաւ թէ. «Դու ես քահանայ ըստ կարգին Մելքիսեդեկի»: Է. 15, 16, 17.

Եւ եւս. «Իսկ ցորդին ասէ. Աթոռ քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան, գաւազան արքայութեան քո. սիրեցեր զարդարութիւն և ատեցեր զանիրաւութիւն: Վասն այնորիկ էօծ զքեզ Աստուած Աստուած քո իւղով ուրախութեան առաւել քան զընկերս քո»:

digitised by A.R.A.R.@

'ի Նոյն, Ա. 8, 9։

Եւ 'ի Գործս առաքելոց 'ի գլ. Ժ. համ. 38 ասէ, «ԶՅիսուս՝ որ 'ի Նազարեթէ, զոր եօծ Աստուած Հոգւով Սրբով և զօրութեամբ։

Եւ 'ի Յովհաննու ասէ. «Զի զոր Աստուած առաքեաց, զբանն Աստուծոյ խօսի. զի ոչ եթէ չափով տայ Աստուած զՀոգին՝ Հայր սիրէ զՈրդի, և զամենայն ինչ ետ 'ի ձեռս նորա»։ Գ. 34, 45։

Յայսմ ամենայնի յայտնապէս ներկարագրի Թագաւորութիւն եւ քահանայութիւն Քրիստոսի յաւիտեան։ Ըստ այսմ է եւ բան սրբազան հօրն Պօղոսի յասելն իւրում. «Յառաջագոյն եռես զնա Դաւիթ՝ եւ երգեաց զնա գեղապանծ և անհամեմատ օրինակաւ։ Բազում անգամ միտ եդեալ զխօսս որդւոյ իւրոյ Սողոմոնի հաշակել. ահա անդէն նորա հայր հոգւովն, և 'ի հիացման եղեալ՝ տեսանէր զնին գերագոյն փառօք և իմաստութեամբ քան զՍողոմոն։ Տեսանէր զՄեսիայն բազմեալ յաթոռ հաստատութեան առաւել քան զարեւ և զլուսին։ Տեսանէր խոնարհեալ առ ոտիւք նորա զամենայն ազգս, եւ զամենեսին օրհնեալ ըստ խոստմանն եղելոյ առ Աբրահամ։ Եւ 'ի վեր ևս կորովութեամբ կշռեալ զխօսս՝ տեսանէր զնա 'ի վայելչութիւն սրբոց յառաջ քան զարուսեակ ծնանելով յաւիտենից 'ի ծոցոյ հօր իւրոյ. քահանայապետ մշտնջենաւոր. որում ոչ այլ ոք յաջորդէ. և ոչ ինքն ումեք յաջորդեալ. անկեալ նախ քահանայապետ ոչ ըստ կարգին Ահարոնի, այլ ըստ կարգին Մելքիսեդեկի. կարգ նորահրաշ անծանօթ օրինաց անուն։ Տեսանէր զնա նուաճեալ ընդ աջմէ Աստուծոյ, հայելով 'ի բարձանց երկնից, արկեալ առ պատուանդանօք ոտիցն զթշնամիս իւր։

Հիացեալ Դաւթի ընդ չքնաղ տեսարանն, այլ յայլմէ լինի 'ի փառս այդ որդւոյն. և Տէր իւր կոչէ զնա»։ Ա. հատոր, երես. 317։

Ութերորդ՝ են և այլ և այլ նկարագրութիւնք երեւելի հանգամանաց անձին Քրիստոսի, զորս Դաւիթ ցուցանել երգէ յեօթանասուն և միերրորդում սաղմոսարանի իւրում թէ. «Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր, և զարդարութիւն քո որդւոյ թագաւորի»։ և այլն որ զկնի, համար 1–20։

Արդ՝ զնկարագրական մարգարէութեան Դաւթի ոչ կարէաք իմանալ. եթէ էին այնք խօսեցեալ վասն Քրիստոսի Փրկչին մերոյ. քանզի 'ի բազում յայնցանէ երեւի զի Դաւիթ նկարագրեալ է 'ի դէմս իւր կամ որդւոյ իւրոյ Սողոմոնի, եւ թէ Քրիստոս ինքն, առաքեալք նորա և վարդապետք եկեղեցւոյ ոչ էին մեկնեալ զայնցանէ նշանակեալ 'ի Քրիստոս. մանաւանդ զի եւ բազում յայնցանէ առեալ էին Հրեայք վասն գալստեան Մեսիային և Թագաւորելոյ նորա որ 'ի հօրց անտի նոցա ակնկալէին, մանաւանդ 'ի ժամանակին յոր ծնաւ Յիսուս, վասնորոյ չը կարէաք առնել զայնս Դաւթի, կամ որդւոյ իւրոյ Սողոմոնի։

(Շարունակելի։)

ՀԱՒԱՏՔ ԵՒ ՅՈՅՍ

Ո՛հ. ի՜նչպէս մարթ է և Աստուծոյ արժանի առանց զարմանալ-
ծոյ սրտի նուիրումն։ ՖԻՆԵԼՈՆ

Արդ փոխիր զմեզ քու Աստուածմեդ, ըսէ ազան թէ փոխնոյ իր հօր վրէժխնդրութենէն, հայր մը վրէժ չը խնդրեր՝ այլ կը պատժէ. իր բարկութիւնը՝ իր տուած հարուածոյն պէս

digitised by A.R.A.R.@